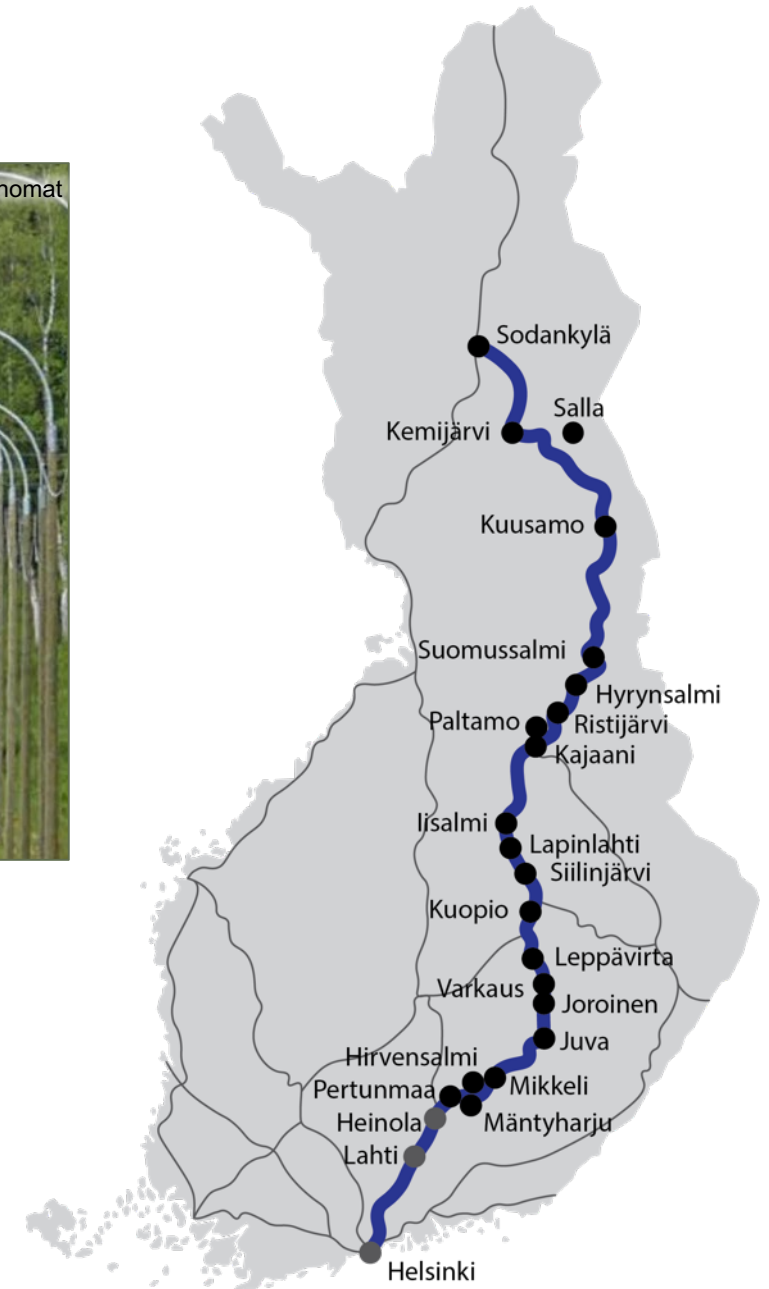

Viitostie ry

VIITOSTIE – Valtakunnallisesti tärkeä itäisen Suomen pääväylä

9/2020

Viitostie on osa kumppanuudella kehittyvää viitoskäytävää

Kuusamo

Viitoskäytävä koostuu viitostiestä, Savon radasta sekä itäisen Suomen kaupunkikeskuksista, joiden yhden tunnin saavutettavuusvyöhykkeet muodostavat helminauhamaisen rakenteen. Tämä helminauhamainen rakenne on yksi viitostien erityispiirteistä.

Kajaani

Iisalmi

Kuopio

Varkaus

Mikkeli

Lahti

Alueen toimijat haluavat kehittää viitoskäytävää **sopimusperustaisuuteen ja kumppanuuteen** perustuvalla aluekehityksen toimintamallilla. Viitostie ry on toiminut viitostien kehittämiseksi jo yli 50 vuotta.

Viitostien vaikutusalueella on:

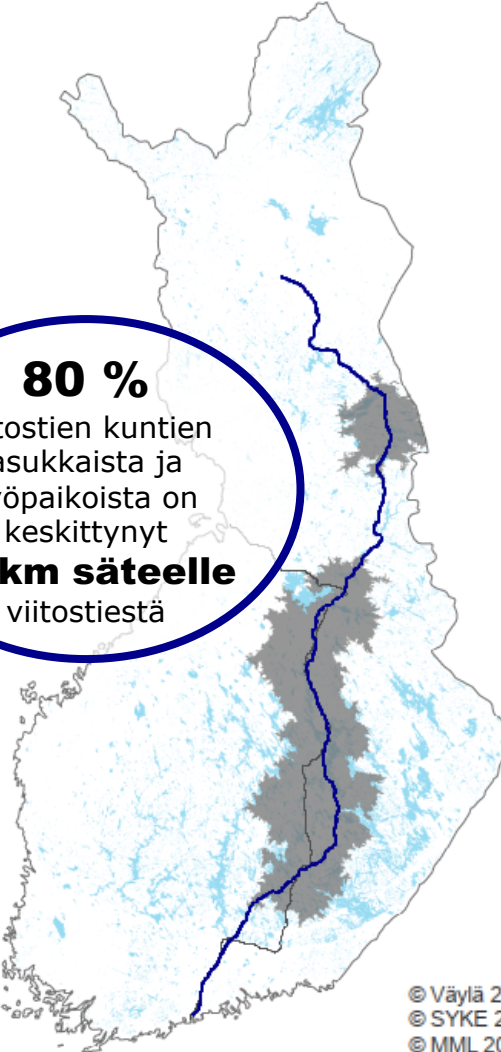
400 000
asukasta

151 000
työpaikkaa

22 000
yritystä

80 %
viitostien kuntien
asukkaista ja
työpaikoista on
keskittynyt
10 km säteelle
viitostiestä

© Väylä 2020
© SYKE 2016
© MML 2019

Kuvassa viitostie sinisellä ja Savon rata mustalla viivalla. Harmaat alueet osoittavat alueen keskuskaupunkien (Mikkeli, Varkaus, Kuopio, Iisalmi, Kajaani, Kuusamo) tunnin saavutettavuusalueet.

1.

Viitostien
profiili ja
merkitys

2.

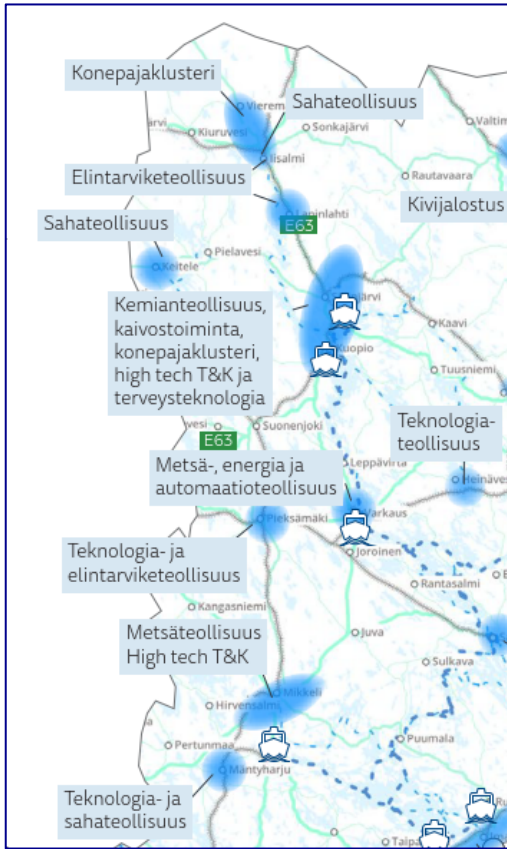
Yhteensopivuus
valtakunnallisiin
tavoitteisiin

3.

Kehittämis-
tarpeet

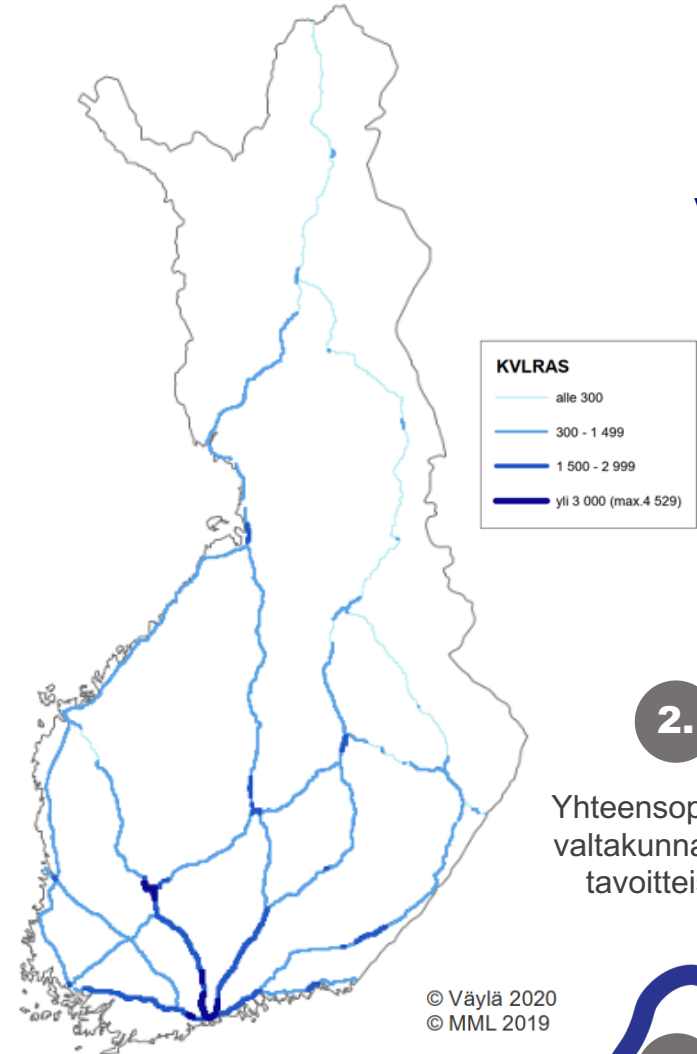
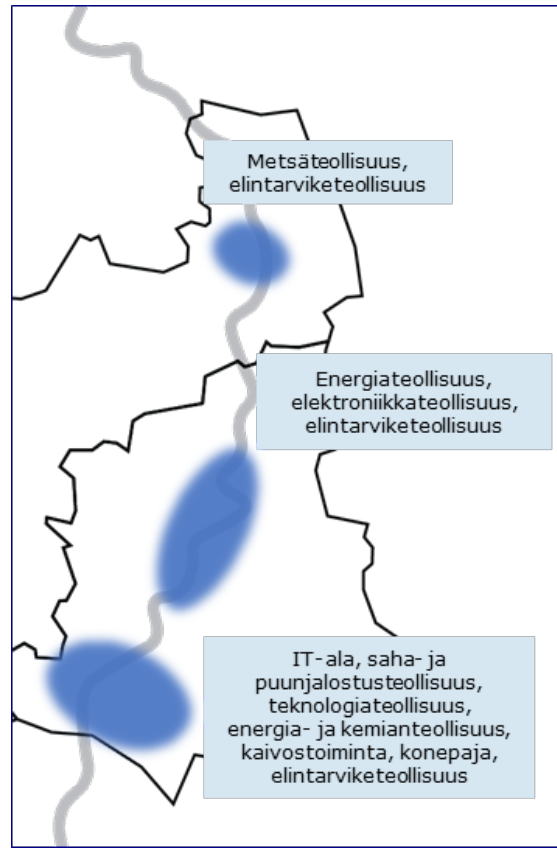
Viitostiellä on vahvat metsä- ja elintarvike-teollisuuden kuljetusvirrat

Tiellä kulkee myös mm. teknologiateollisuuden, maatalouden, energiateollisuuden ja yhdyskuntien rakentamisen kuljetuksia.

← Pohjois- ja Etelä-Savon teollisuuden sijoittuminen viitostien vaikutusalueella (kuvan lähde: Itä-Suomen logistiikkastrategia)

→ Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan teollisuuden sijoittuminen viitostien vaikutusalueella

1. Viitostien profiili ja merkitys

2. Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3. Kehittämistarpeet

Raskaan liikenteen keskimääräinen vuorokausiliikenne viitostiellä on verrannollista muiden yksinumeroisten valtateiden vuorokausiliikenteeseen.

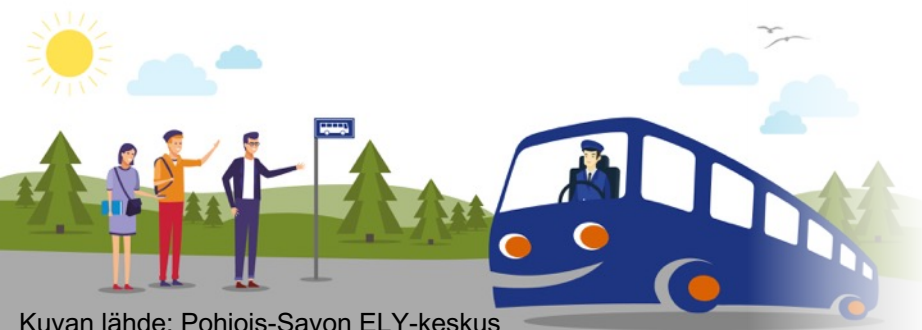
© Väylä 2020
© MML 2019

Viitostie on merkittävä työmatkaliikenteen ja joukkoliikenteen pääväylä

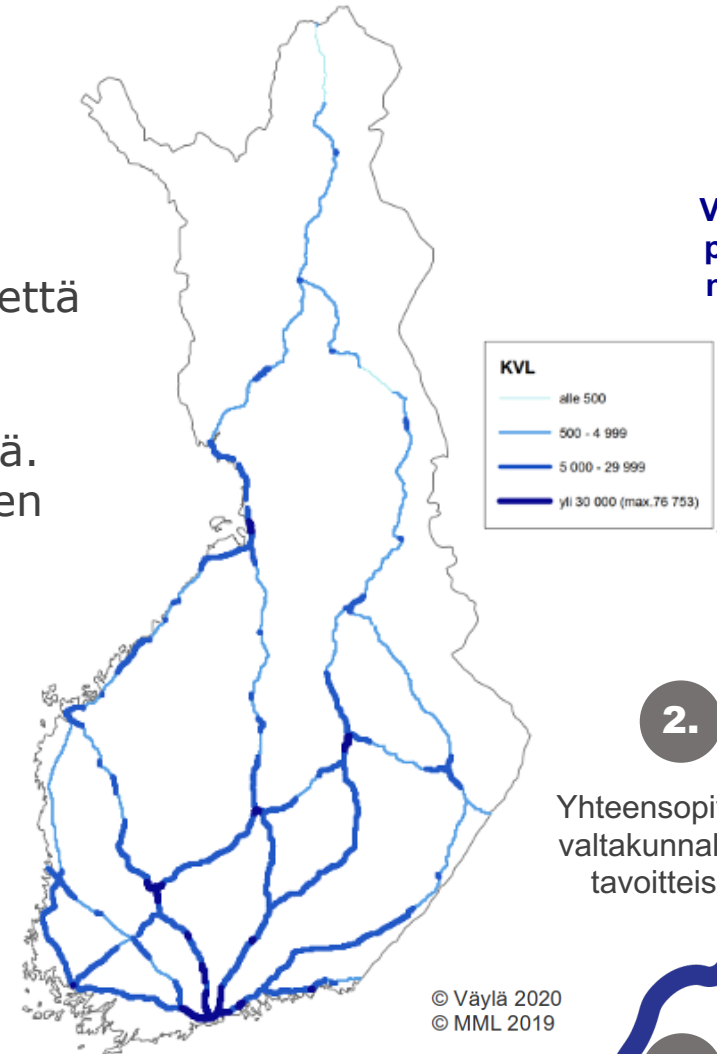
Yhtenäinen työssäkäyntialue ulottuu helminauhamaisten rakenteen takia viitostiellä yhtenäisesti pohjoisemmaksi kuin useilla muilla valtateilla. Viitostie onkin merkittävä pendelöntiliikenteen väylä ja työmatkaliikennettä kulkee sitä pitkin kaupunkikeskuksiin ja niiden välillä.

Lisäksi Viitostietä pitkin kulkee paljon markkinaehtoista joukkoliikennettä. Erityisesti työmatkaliikenteessä on mahdollista kasvattaa joukkoliikenteen kulkutapaosuutta, esimerkiksi laajentamalla Kuopio–Iisalmi välillä kokeilussa olevaa Joukkis-liikennettä. Viitostien kehittäminen tukee keskuskaupunkien välisten joukkoliikenneyhteyksien kehittämistä.

Viitoskäytävän kehittäminen tulee olemaan yksi keskeinen osa myös Kuopion seudun MAL-sopimusta.

Kuvan lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus

1.

Viitostien profiili ja merkitys

2.

Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3.

Kehittämistarpeet

Pendelöntimäärät näkyvät viitostien keskimääräisessä vuorokausiliikenteessä, joka pysyy yli 5000 ajoneuvossa aina Iisalmen korkeudelle.

Viitostie on itäisen Suomen matkailun ja monipaikkaisen asumisen tärkein yhteys

Viitostien vaikutusalueella sijaitsee useita matkailukeskittymiä, esimerkiksi Ruka, Vuokatti, Tahko ja Järvisydän. Merkittävä osa vaikutusalueen matkailijoista saapuu alueelle henkilöautolla. Matkailulla on suuri rooli itäisen Suomen maakuntien aluetaloudelle.

Viitostien vaikutusalueella sijaitsee myös paljon vapaa-ajan asuntoja. Etätyön yleistymisen ja monipaikkaisen asumisen lisääntymisen myötä viitostien merkitys kasvaa.

Suomessa eniten vapaa-ajan asuntoja on **Kuopiossa** ja toiseksi eniten **Mikkelissä** – molemmat viitostien varren kaupunkeja.

Viitostien varren kunnissa sijaitsee **yli 67 000** vapaa-ajan asuntoa (13 % kaikista Suomen vapaa-ajan asunnoista)

1.

Viitostien profiili ja merkitys

2.

Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3.

Kehittämistarpeet

**Viitostien kehittäminen tukee
valtakunnallisen liikennejärjestelmä-
suunnitelman tavoitteita ja strategisia
linjauksia**

Viitostien kehittäminen tukee valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita

Kestävyys

Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat – erityisesti kaupunkiseuduilla

Viitoskäytävissä raiteilla kulkee kansainvälisestikin korkea osuus kuljetuksista. Tällöin ensisijainen keino lisätä kuljetusten kestävyyttä ovat tiekuljetusten sujuvoittaminen (ohituskaistat, tiegeometria, liittymät) sekä vaihtoehtoisten käyttövoimien käytön mahdollistaminen. Työmatkaliikenteessä joukkoliikenteen käyttöä voidaan lisätä.

Saavutettavuus

Liikennejärjestelmä takaa koko Suomen saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin

Viitostie on itäisen Suomen saavutettavuuden pääväylä sekä runkokuljetusten ja työmatkaliikenteen keskeisin reitti, joka yhdessä Savon radan kanssa määrittää alueen saavutettavuutta.

Tehokkuus

Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee

Viitostien kehittämisen yhteiskunnallinen tehokkuus syntyy ennen kaikkea turvallisuuden parantumisesta.

1.

Viitostien profiili ja merkitys

2.

Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3.

Kehittämistarpeet

Viitostien kehittäminen tukee erityisesti seuraavia strategisia linjauksia*:

- Kehitetään elinkeinoelämän ja työssäkäynnin kannalta merkittäviä yhteyksiä maakuntakeskusten välillä ja yhteyksiä Helsinkiin eri puolilta Suomea. Matka-ajat niiden kaupunkien välillä, joilla merkittävää pendelöintiä tai muuta matkustamista, lyhenevät keskimäärin.
 - **Viitostie on itäisen Suomen pääväylä Helsinkiin**
 - **Viitostietä pitkin on merkittävä määrä pendelöintiä kaupunkikeskusten välillä**
- Tieliikenteen turvallisuutta parannetaan
 - **Pääteiden turvallisuuden parantaminen on yksi tehokkaimmista keinoista**
- Valtio ja kaupunkiseudut kehittävät liikenneverkkoihin ja liikenteen palveluihin liittyvää sopimuksellista yhteistyötään
 - **Viitoskäytävä on itäisen Suomen aluekehityksen kärki**
 - **Viitoskäytävän kehittäminen on keskeinen osa Kuopion seudun MAL-sopimusta**

1.

Viitostien
profiili ja
merkitys

2.

Yhteensopivuus
valtakunnallisiin
tavoitteisiin

3.

Kehittämis-
tarpeet

**Viitostien kehittämisen lähtökohtana
on saattaa valtatie nykystandardien
mukaiseksi**

Viitostie tulee saattaa nykystandardien mukaiseksi

- Kuljetusten **ennakoitavuuden** ja sujuvuuden parantaminen ohitusmahdollisuuksia parantamalla
 - Erityisesti maatalousliikenne hidastaa kuljetuksia
- **Turvallisuuden** parantaminen liittymäratkaisuilla, vastakkaisten ajosuuntien erottamisella ja talvihoidon tehostamisella
- Liikenteen **päästöjen vähentäminen** tiegeometriaa parantamalla, yhtenäisten nopeuksien osuuksia lisäämällä sekä vaihtoehtoisten käyttövoimien lataus- ja tankkausmahdollisuuksia lisäämällä.
 - Viitoskäytävässä raidekuljetusten osuus on kansainvälisestikin korkea. Tiekuljetuksina kulkee pääasiassa raiteille soveltumattomia kuljetuksia.
 - Joukkoliikenteen kulkutapaosuutta viitostiellä on mahdollista kasvattaa
- **Pohjavesien suojeleminen**
 - Nykyinen linjaus kulkee pohjavesialueella mm. Kuopion ja Iisalmen välillä.
- **Meluhaittojen vähentäminen**

1.

Viitostien profiili ja merkitys

2.

Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3.

Kehittämistarpeet

Kriittisimmät kehityskohteet

Tieosuus	Tarvittavat kriittisimmät toimenpiteet viitostien saattamiseksi nykystandardien mukaiseksi pääväyläksi	Seuraava suunnitteluvaihe	Kokonaiskustannus
Nerkoon kohta	Keskikaiteellisen ohituskaistatien ja eritasoliittymän rakentaminen	<i>Tiesuunnitelman laatiminen</i>	25 M€
Siilinjärvi-Pöljä	Siilinjärvi-Aappola-tieosuus: keskikaiteellisen nelikaistaisen tien ja eritasoliittymän rakentaminen sekä maantieliittymän siirtäminen Aappola-Pöljä-tieosuus: keskikaiteellisen ohituskaistatien ja eritasoliittymän rakentaminen	<i>Yleissuunnitelman päivitys on käynnissä, seuraavaksi tiesuunnitelman laatiminen</i>	Tarkentuu yleissuunnitelman päivittyessä
Leppävirta-Kuopio	Leppävirran kohta: nykyisen valtatie muuttaminen keskikaiteelliseksi ohituskaistatieksi, nykyisen eritasoliittymän muutos ja kahden uuden rakentaminen, rinnakkaistien sekä tarvittavien katu- ja yksityistiejärjestelyjen toteuttaminen Leppävirta-Palokangas-tieosuus: keskikaiteellisen ohituskaistatien rakentaminen, suuntauksen parantaminen, kolmen eritasoliittymän, neljän risteyssillan ja rinnakkaistien rakentaminen sekä yksityistiejärjestelyjen toteuttaminen Palokangas-Humalajoki-tieosuus: keskikaiteellisen kapean moottoritien ja kolmen eritasoliittymän rakentaminen	<i>Tiesuunnitelman laatiminen Leppävirran kohdalle ja päivittäminen muille osuuksille</i>	120 M€
Lusi-Koirakivi	Keskikaiteellisen ohituskaistatien rakentaminen ja keskikaiteiden rakentaminen nykyisille ohituskaistoille, eritasoliittymän rakentaminen ja kahden eritasoliittymän parantaminen sekä sillan uusiminen	<i>Esiselvityksen teettäminen</i>	46 M€

1.

Viitostien profiili ja merkitys

2.

Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3.

Kehittämistarpeet

Viitostien kehittäminen pienemmillä toimenpiteillä

Viitostietä tulisi kehittää myös pienemmillä määrärahoilla, kuten erilaisilla teemarahoituksilla. Myös suunnitelmanvalmiuden ylläpitämiseen tarvitaan rahoitusta.

Paikallisilla väyläviranomaisilla (ELY-keskukset) on paras tietämys ja kokonaisnäkemys väylien pienemmistä kehittämistarpeista, kuten levennykset päällystämisen yhteydessä, liittymien parantaminen, joukkoliikenteen olosuhteet tai vaihtoehtoisten käyttövoimien toimintaedellytykset.

Teemarahoituksissa viitostie tulisi mainita yleisesti kohteena, jolloin väyläviranomaisen voi kohdistaa rahoituksen kokonaisuutta parhaiten palvelevalla tavalla.

Kuvan lähde: YLE

1.

Viitostien profiili ja merkitys

2.

Yhteensopivuus valtakunnallisiin tavoitteisiin

3.

Kehittämistarpeet

Lisätiedot

Kaija Savolainen

Viitostie ry:n puheenjohtaja,
Kuopion alueen kauppakamarin
toimitusjohtaja
puh. 040 514 8784
kaija.savolainen@kuopiochamber.fi

Saara Liukkonen

Viitostie ry:n sihteeri ja tiedottaja
puh. 040 5020 583
saaraliu@saaraliu.fi

Markku Kakriainen

Viitostie ry:n varapuheenjohtaja,
maakuntaneuvos
puh. 040 065 1204
markkukakriainen@live.com

Martti Turunen

Viitostie ry:n varapuheenjohtaja,
kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja, Kuusamon
kaupunki
puh. 040 069 9964
martti.turunen@kuusamo.fi

Viitostie ry:n hallitus tapaamassa valtiosihteeriä
marraskuussa 2019